

Diakon Jan Hananger:

En utstrakt hånd er ofte nok

En utstrakt hånd. Tid til å lytte til sorger og gleder. Det er utgangspunktet for soknediakon Jan Hanangers arbeid. Etter ti år i sørlandskommunen Lyngdal, har den sterkt engasjerte diakonen arbeidet med mennesker på de fleste av livets skyggesider.

Av Dag A. Kvarstein (tekst og foto)

Diakon Jan Hananger har oppdagat at mennesker som sliter med store problemer, enten definerer seg på utsiden eller innsiden av kirken. Gjennom sitt arbeid med såkalte selvhjelpsgrupper bringer han mennesker i samme livssituasjon sammen. De erfarer at det som regel er lys i mørket, når de bare kommer ut av isolasjonen.

Jan Hananger var en pioner på området da han for ti år siden begynte som soknediakon i Lyngdal. Han har markert seg som en uredd «kirkelig sosialarbeider». Han har tatt utfordringen med å gå inn i de aller mørkeste problemkompleksene. Trolig er han den personen som har best oversikt over menneskeskjebnene i bygdas «underverden». Men han er heller ikke redd for å sette søkelyset på at mellommenneskelige og psykiske problemer

kan være minst like innfløkte i kristne miljøer.

I løpet av disse ti årene har Jan Hananger fått et enormt kontaktnett. Blant annet har han 200 frivillige personer i staben. De deltar i besøkstjeneste og praktiske gjøremål for å hjelpe personer som trenger en håndsrekning.

DEN GODE SAMTALE

Begrepet «den gode samtale» er sentralt i Jan Hanangers virke. Mye av tiden hans går med til å lytte til folk når de øser ut sine sorger og gleder. Det er ikke uvanlig at han daglig får 20 henvendelser fra folk som søker hjelp, enten pr. telefon eller under fire øyne i menighetens «varmestue».

Samtale er også nøkkelen i de såkalte «selvhjelpsgruppene». Det er opprettet slike grupper for folk som har vært gjennom skils-

misse, for kreftrammede og for mennesker med angstproblemer. En egen «kveldsmat-gruppe» fungerer som sosialt samlingssted for ensomme, kontaktsøkende mennesker.

Den første tiden i Lyngdal var Hananger mest opptatt av utadrettet diakoni. Han engasjerte seg sterkt for å hjelpe folk med stoff- og alkoholproblemer. Han avdekket at det like under den pene overflaten i bygda, var mye elendighet som sjelden kom fram i lyset. Blant annet har han kjennskap til 15-20 unge mennesker som har tatt sitt eget liv de siste årene. Tendensen er at selvmordskandidatene blir stadig yngre. Han tror dette er en generell tendens i det norske samfunnet.

- Ofte er det de sosiale nettverkene som svikter. Unge mennesker blir sittende alene med sine problemer. Store gjeldsbyrder og ødelagte mellommenneskelige forhold blir mer enn de kan klare. Mange faller dessuten av lasset i vårt resultatorienterte samfunnsmaskineri. De ser ingen utveg, og føler at ingen bryr seg. Den enkleste løsningen blir selvmord, sier Hananger.

Soknediakonen i Lyngdal opplever mange tragedier, men også «solskinshistorier». Han har heldigvis opplevd at det er mulig å få unge mennesker med selvmordstanker på rett kjøll igjen.

- Det handler om å bruke tid til å lytte og bygge opp tillit. Jeg har ingen ambisjoner om å være verken psykolog eller rådgiver. Er det snakk om mennesker med store psykisk problemer, hjelper jeg dem til å ta kontakt med fagpersoner, poengterer Hananger.

KRISTENT AKTIVITETSPRESS

De siste årene har Jan Hananger organisert den interne diakonien mer bevisst. Han har brukt mere tid på diakoni rettet mot kirkens egne medlemmer og medarbeidere. Særlig er han opptatt av hvordan man bruker, eller misbruker tiden i kristne miljøer. Han tror mange «ildsjeler» blir utbrent fordi det stilles store krav til dem, uten at de får nok positiv respons på innsatsen de gjør. Gjennom inspirasjonskvelder og kurs prøver han å bevisstgjøre menigheter og organisasjoner på dette.

- Dessverre opplever mange aktive menighetsfolk at kravene fra menigheten av og til kan gå utover overskudd og familieliv. De kommer i et dilemma om hvor de skal bruke mest tid, i menigheten eller på hjemmebane. Det er viktig at menighetsfolk blir klar over sin egen rolle i forhold til både menigheten, familien og andre forpliktelser. Aktivitetspresset er ofte for stort. Mange har godt av å trappe ned, eller ta en pause, mener soknediakon Jan Hananger.